

A tizedik év

FÉL 10 ÖSSZEÁLLÍTÁS I.

2007 február végén egy kápolnásnyéki kis ofszetnyomda egyetlen nyomdagépén, a nyomda papírmaradékára nyomva 300 példányban megjelent a *FÉL* (akkor még Fiala Értékteremtő Lap) első száma. A két összehajtott A/4-es íven második középiskolások íráskezdeményei jelentek meg. A lapot pár környékbeli, valamint egy-két székesfehérvári középiskola szórólap-tartóiba helyezték el. A nyomda a szüleim nyomdája volt, a kamaszok jómagam és egy akkori osztálytársam, a középiskolákba pedig a kisbarátaink jártak. Mindennek idén éppen 10 éve.

Őszintén: akkor és ott semmit nem tudtunk arról, hogy a magyar nyomtatott irodalmi folyóirat-kultúra pont azokban az években hozza utolsó virágait és arról sem, hogy az egész íráskultúra, vele együtt pedig az, amit irodalomnak (szövegeknek és kulturális gyakorlatnak) nevezünk, éppen egy elsősorban mediálisan meghatározott nagymértékű változás kellős közepén áll. Dacára ennek, mi irodalmi lapot alapítottunk, mert olyan korban szocializálódtunk, ahol bárki – és tényleg bárki – alapíthat akármilyen lapot, anélkül, hogy ezzel a gesztussal bárhogyan is pozícionálnia kellene magát az egyes szubkultúrák (pl. a kortárs magyar irodalom) aktuális keretein belül és kívül. Nem volt szükségünk felhatalmazásra, engedélyre, egyszerűen csak voltak szövegeink, a szüleimnek meg volt egy nyomdája Nyéken. A lap létrejötté inkább ennek köszönhető, mint bármi másnak. Azt gondolom tehát, hogy a *FÉL*-re (ahogy véleményem szerint semmilyen akkori progresszív irodalmi jelenségre) sem lehet igaz az az olvasat, melyet pont az akkori kortárs kritikai sajtó generációs „dühként” és valamiféle a fiatalos hévvel végigvinni kívánt „paradigmaváltásként” aposztrofált.

Már csak azért sem, mert mi, egy átlagos vidéki középiskolában semmit nem tudtunk a pont ezzel párhuzamosan eszkalálódó Telep csoport(ok)ról, és a frissen megalakult online kritikai publikációs felületekről, amelyekkel azóta is összevetik a lap teljesítményét. Sőt, ha középiskolás tanár nénim a lapkiadás után a kezembe nem nyomja az akkor még működő *Beszélő*, 2000 és *Holmi* folyóiratok aktuális számain, az is könnyen lehet, hogy csak az egyetemen eszmélek, eszmélünk rá, hogy bizony vannak más folyóiratok is Magyarországon.

Örülök, hogy ez nem így történt, mert így attól fogva rendszeresen forgattuk ezeket a periodikákat, és igyekeztünk lapunkat a mintákhoz igazodva tartalmilag és küllemileg is fejleszteni. Újabb és újabb lapszámok követték egymást, 2009-ben már 1000 példányban jelentünk meg 32 oldalon, a lapot fel lehetett lelni több székesfehérvári kávézóban, de Esztergomba, Győrbe, sőt Debrecenbe is jutottak példányok.

Az első lapbemutató felolvasóesetünkre 2009 szeptemberében (mondanom sem kell: Székesfehérváron) több mint 100 ember jött el, pedig még belépőt is szedtünk – a későbbi lapszámokat ezekből a kis bevételkékből nyomtuk ki, tartottuk fenn, míg rá egy évre meg nem szüntettük a költséges, és az olvasóink körében addigra már semennyire nem „versenyképes” nyomtatott kiadást, azért, hogy onnantól a *FÉL*online.hu domain cím alatt csináljunk – az elsők között – olyan internetes kiadványt, amely magazin-szerűen egyszerre közöl interjúkat, beszámolókat (irodalmi estekről, fesztiválokról, koncertekről), kritikai írásokat (könyvekről, zenéről, színházról), valamint prózát és verset a pályájuk kezdetén álló íróktól, költőktől (akik, mint az évek során kiderült, nem feltétlen kamaszok, vagy friss egyetemisták). A *FÉL*online.hu felületét eddig háromszor újítottuk meg, folyamatosan igazodva az aktuális olvasói szokásokhoz-igényekhez.

Ahogy akkor, most is önerőből, az egyre látogatottabb felolvasóestjeink bevételeiből tartjuk fenn a lapot, és munka mellett, a szabadidőnkben foglalkozunk a tartalomszerkesztéssel, amely az utóbbi pár évben újra elsősorban a versekre és a prózákra koncentrálódik. Nagy szó az, hogy mára közel ötszázan csatlakoztak hozzánk, és az is, hogy azok közül, akikkel 10 éve lapkiadásba fogtunk, mára sokan választották foglalkozásuknak az írás valamilyen formáját.

Azt gondolom: álszerénység lenne azt állítani, hogy nincs mit ünnepelnünk a 10 éves évforduló kapcsán. Az, hogy a FÉL még ma is egy élő valami, mindazok közös teljesítménye, akik az elmúlt 10 év során, ha csak egy verssel, cikkel, vagy többéves szerkesztőségi munkával hozzájárultak a lap fennmaradásához. Szeretném megköszönni Nekik az elmúlt éveket, az ébren töltött éjszakákat, hajnalokat, a több mint 2000 megjelent szöveget és azt a közel száz felolvasóestet, melyet országszerte tartottunk. Leírhatatlan érzés, hogy még most is tele a szerkesztőségünk e-mail fiókja szövegekkel, már befutott és még be nem futott szerzők jobbnál jobb írásaival, melyekből a 10 éves születésnapra antológiát jelentettünk meg FÉL10 címmel, és amelyekből a Pannon Tükör két részletben a 2. és a 3. számban közöl válogatást.

És a legfontosabb: köszönjük az olvasóink kitartó figyelmét és a pozitív visszajelzéseket, amelyek nélkül ma ugyancsak nem mondhatnánk el, hogy az, amit 10 éve létrehoztunk, még mindig működik, és reméljük működni is fog mindaddig, amíg lesznek közölhető szövegek és visszatérő olvasók.

Kellemes időtöltést kívánok a blokk és a lapszám olvasásához!

Braun Barna

a FÉL(online.hu) alapító-főszerkesztője

Konok Tamás: Ludium Pigmentum - 2016

